

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Інститут філології
Кафедра зарубіжної літератури

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПРАНТУРИ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 035 «ФІЛОЛОГІЯ»
(ЛІТЕРАТУРА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН)

Затверджено на засіданні
Вченої ради Інституту філології
Протокол №8 від 28 березня 2017 р.

Директор _____
д. філол. н., проф. Семенюк Г.Ф.

Затверджено на засіданні
кафедри зарубіжної літератури
протокол №9 від 22 березня 2017 р.

Завідувач кафедри _____
д. філол. н., проф. Мегела І.П.

Київ – 2017

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступного іспиту розроблено відповідно до навчального плану Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Метою вступного екзамену є якісний відбір науковців, які прагнуть навчатися в аспірантурі за спеціальністю 035 – Філологія (література зарубіжних країн).

Завданнями вступного екзамену є:

- визначити рівень підготовки абітурієнтів до навчання в аспірантурі;
- встановити відповідність знань, умінь та навичок абітурієнтів вимогам навчання в аспірантурі;
- оцінити актуальність та новизну наукової проблематики дослідницької пропозиції вступників;
- перевірити рівень комунікативних навичок та вмій абітурієнтів у презентації наукових знань.

Для успішного складання екзамену абітурієнти повинні продемонструвати достатній рівень сформованості спеціальних фахових компетентностей у галузі літературознавства: історії та теорії літератури, компаративістики та літературної критики, які необхідні для навчання в аспірантурі та проведення наукового дослідження. Крім того, абітурієнтам необхідно продемонструвати знання і вміння з наукових галузей, які інтегровано до змісту навчання в аспірантурі, а саме: філософії, культурології, стилістики.

ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ ЕКЗАМЕНУ, ЙОГО ЗМІСТ І СТРУКТУРА

Вступний екзамен зі спеціальності 035 «Філологія» (література зарубіжних країн) для здобувачів проводиться відповідно до програми, затвердженої Вченою радою Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Вступний екзамен проводиться за екзаменаційними білетами і складається із 4 частин:

- 1) частина 1 – відповідь на теоретичне питання з історії літературознавства та загальних теоретичних проблем літературознавства (усно-писемна форма);
- 2) частина 2 – відповідь на теоретичне питання з історії літератури зарубіжних країн (усно-писемна форма);
- 3) частина 3 – полікритичний літературознавчий аналіз запропонованого художнього твору чи уривку з нього із застосуванням сучасних методик (усно-писемна форма);
- 4) частина 4 – опис *дослідницької пропозиції* у жанрі наукового повідомлення (усна форма, тривалість – до 5 хвилин). Змістом пропозиції є обґрунтування наукової гіпотези.

Екзамен реалізується в усному та писемного мовленні таких видів, як інформування, пояснення, тлумачення, запитання й опитування, уточнення, узагальнення, аналіз, дискусія. Абітурієнти беруть екзаменаційний білет у присутності голови екзаменаційної комісії та її членів (екзаменаторів). Номер обраного екзаменаційного білета записується до протоколу. Разом із білетом абітурієнт отримує власний опис дослідницької пропозиції та рецензію на нього.

На екзамені абітурієнтам відводиться 1 астрономічна година на підготовку відповіді та ознайомлення з рецензією на опис дослідницької пропозиції. Оцінка за екзамен виставляється після його закінчення на основі оціночних балів, отриманих абітурієнтами за відповіді на питання білета і опис дослідницької пропозиції відповідно до критеріїв, які визначені програмою екзамену. Оцінки оголошуються здобувачам головою екзаменаційної комісії у присутності усіх членів (екзаменаторів) комісії і здобувачів групи, які склали екзамен. Рівень знань, умінь і навичок абітурієнтів оцінюється балами відповідно до критеріїв оцінювання.

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВСТУПНИКІВ ДО АСПІРАНТУРИ

Вступники до аспірантури за спеціальністю 035 «Філологія» (література зарубіжних країн) повинні мати низку сформованих компетентностей.

Вступники повинні знати:

- основні типологічні характеристики історичного розвитку західноєвропейської літератури та літератури Америк від Середніх віків до кінця ХХ століття;
- особливості картини світу, образного мислення, естетики та етики, притаманних етапам зарубіжної літератури в синхронії та діахронії та їхні прояви в художніх текстах;
- систему художніх напрямів, течій та стилів літератури Західної Європи та Америки;
- жанрові різновиди сучасного зарубіжного роману і новели та їхні поетологічні особливості;
- яскраві зразки народно-поетичної творчості Середніх віків та творчості провідних представників літератури Західної Європи та Америк від Середніх віків до кінця ХХ століття¹;
- основні характеристики новітнього етапу розвитку літературознавчого аналізу у науковому просторі;
- класичні та посткласичні західноєвропейські та американські методики літературознавчих досліджень;
- новітні стратегії аналізу та інтерпретації художнього тексту;
- основні засади компаративного аналізу інтермедіальності в літературознавстві;
- прийоми інтермедіального аналізу взаємодії літератури та музики в художньому слові;
- особливості рецепції доробку окремих авторів у світовому та українському контексті (переклади, дослідження).

Вступники повинні вміти:

- орієнтуватися у сучасному полі літературознавчих досліджень,
- визначати місце кожного напрямку західноєвропейської літератури (Середньовіччя, Відродження, бароко, класицизм, Просвітництво, романтизм, реалізм, натуралізм, символізм, імпресіонізм, неоромантизм, авангард, модернізм, експресіонізм, екзистенціалізм, постмодернізм) у загальному літературному континуумі;
- визначати роль національних літератур у формуванні світового літературного процесу на певному етапі його розвитку;
- характеризувати основні етапи розвитку національних літератур означеного періоду;

¹ Список літературних творів подано нижче.

- розкривати особливості проблематики та художню специфіку творів означеного періоду;
- розкривати взаємозв'язки між розвитком філософської думки та літературної практики відповідних періодів;
- аналізувати поетологічні особливості сучасної зарубіжної поезії, прози, драматургії;
- аналізувати, порівнювати та розкривати особливості проблематики та мотивів художніх творів означеного періоду.
- дати сучасну оцінку літературним явищам конкретного періоду з позицій сучасної літературної теорії;
- самостійно обирати методології дослідження та здійснювати літературознавчий аналіз художніх творів різних жанрів за обраною методологією;
- здійснювати самостійний полікритичний аналіз художнього твору чи уривку із застосуванням новітніх методик та підходів літературознавчих досліджень (гендерні студії, мультикультурні студії, архетипна критика, міфокритика, наратологія тощо);
- порівнювати художні явища літературного процесу Західної Європи та Америк
- зіставляти художні тексти та досліджувати ознаки інших видів мистецтв, творчо поєднаних у художньому слові.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВСТУПНИКА НА ЕКЗАМЕНІ

Вступний екзамен до аспірантури зі спеціальності складається з суми балів за:

- два теоретичні питання (до 20 балів за кожне);
- одне практичне завдання (до 30 балів);
- опис дослідницької пропозиції, включно з відповіддю на рецензію (до 30 балів).

Критерії оцінювання теоретичних питань

Критеріями оцінювання теоретичних питань є: 1) правильність, повнота та системність висвітлення питання, 2) аргументованість теоретичних положень та підтвердження прикладами; 3) володіння понятійним апаратом; 4) знання різних поглядів на наукову проблему, готовність продемонструвати власне бачення досліджуваної проблеми.

0-5	Відповідь абітурієнта містить фрагментарні, непослідовні відомості з наукової проблеми.
6-10	Відповідь абітурієнта висвітлює зміст питання в загальних рисах, не розкриваючи, однак, його посутнього змісту; абітурієнт не виявляє системних знань проблеми; половина аспектів наукової проблеми залишаються невисвітленими, неаргументованими та не підтвердженими прикладами; наявні численні випадки логічної непослідовності. Абітурієнт не готовий продемонструвати знання різних поглядів (підходів) щодо наукової проблеми, не має власного бачення проблеми.
11-15	Відповідь абітурієнта повна, інформативна. Абітурієнт у цілому володіє понятійним апаратом, дає правильні дефініції термінів, викладає основний зміст проблеми. Допускаються окремі недоліки: абітурієнт не готовий продемонструвати знання різних поглядів (підходів) щодо наукової проблеми (-2 бали), відповідно, не має власної позиції (-2 бали); окремі аспекти проблеми залишаються невисвітленими (-1 бал за кожен), наведені приклади не показують розуміння абітурієнтом матеріалу або приклади взагалі відсутні (-1 бал за кожен).
16-20	Відповідь абітурієнта повна, інформативна. Абітурієнт відмінно володіє понятійним апаратом, дає розлогі та ґрунтовні пояснення наукових положень, чіткі визначення термінів, наводить переконливі приклади; демонструє знання різних поглядів щодо наукової проблеми; висловлює власну позицію та обґрунтовує її. Допускаються окремі недоліки: при висвітленні одного з понять (положень) студент допускає 1-2 неточності (-1 бал),

	наводить 1 невлучний приклад (-1 бал), не готовий висловити своє розуміння проблеми (-2 бали).
--	--

Критерії оцінювання практичних завдань

Критеріями оцінювання практичних завдань є: 1) правильність і повнота виконання завдання; 2) самостійність виконання завдання; 3) здатність застосовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань.

1 завдання – 30 балів

0-5	Завдання не виконано або виконано не більше 10% завдання.
6-10	Завдання виконано менш ніж на 30%.
11-15	Завдання виконано менш ніж на 60%. Абітурієнт виконує практичне завдання лише за допомогою екзаменатора.
16-20	Завдання виконано правильно на 75%. У відповіді можуть бути окремі помилки (5-7). Абітурієнт у цілому виявляє теоретичні знання, проте обґрунтовує окремі наукові положення під час виконання практичного завдання за допомогою екзаменатора (з 3-4 підказками).
21-25	Завдання виконано правильно на 80-90%. У відповіді можуть бути окремі помилки (2-4), які не впливають на якість виконання завдання. Абітурієнт може пояснити хід виконання завдання, володіння теоретичним матеріалом (при виконанні практичного завдання допускаються 1-2 підказки екзаменатора).
26-30	Завдання виконано правильно на 90% і більше. У відповіді можуть бути окремі неточності, які не впливають на якість результату. Абітурієнт виконує завдання самостійно, може обґрунтувати свої дії та висновки.

Оцінка дослідницької пропозиції

Оцінювання дослідницької пропозиції здійснюється за шістьма критеріями: 1) актуальність, 2) ступінь наукової новизни, 3) знання стану розробленості проблеми (хто займався проблемою і які є праці), 4) уміння в аналізі проблеми висловлювати власний погляд на наукові факти, 5) володіння понятійним апаратом дослідницької проблеми, 6) практичне значення.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ (максимальна оцінка — 30 балів)

	Наукова новизна
--	------------------------

0–5	Заявлена проблема, її аспекти, що пропонується дослідити, методи, за допомогою яких заплановано її вирішувати, не є новими. Тема розроблена у дослідженнях інших авторів.
6–10	Заявлена проблема не є новою, але виділено нові її аспекти або ж запропоновано ті методи дослідження, які раніше для її вивчення не використовували.
11–15	Заявлена проблема та її аспекти, що їх пропонується дослідити, є новими.
	Аргументованість викладу
0–5	Огляд літератури є механічним переліком імен та праць дослідників, які стосуються заявленої проблеми. Зміст тексту викладено безсистемно, не всі необхідні компоненти структури дослідницької пропозиції представлено, окремі змістові частини тексту повторюються або ж суперечать одна одній. Автор ніяк не обґрунтовує тези, які висловлює.
6–10	Огляд літератури є послідовним переліком праць із заявленої проблеми з поодинокими коментарями автора. Структура тексту в цілому струнка, не вистачає 1-2 компонентів структури дослідницької пропозиції, наявні 1-2 випадки логічної незв'язності викладу чи необґрунтованої повторюваності окремих тез. Іноді автор робить спробу обґрунтувати свої тези, але подеколи припускається логічних чи фактологічних помилок.
11–15	Огляд літератури виконано як системний аналіз ідей, пов'язаних із заявленою проблемою; автор демонструє спроможність формулювати власні аргументовані гіпотези, визначати перспективність теми, а також робити на підставі цього аналізу власні висновки. Структура тексту дослідницької пропозиції струнка, наявні усі її необхідні компоненти, змістові частини представлені в логічній послідовності, не повторюються і не суперечать одна одній. Тези, що їх висловлює автор, підкріплені логічними міркуваннями чи фактичним матеріалом.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Історія літературознавства та загальні теоретичні проблеми літературознавства

Типи художнього творення. Категорії напряму, жанру і стилю в сучасному літературознавстві. Історія головних літературних жанрів. Біографічна, міфологічна, культурно-історична школи літературознавства. Формальні методи літературознавчого аналізу (російський формалізм, «нова критика», структуралізм, семіотика, постструктуралізм). Архетипологія, психоаналіз. Соціокультурні концепції в літературознавстві ХХ ст. Новий історизм. Феміністична критика та її засади. Пост-колоніальна критика, її предмет та спрямування. Гендерні студії в літературознавстві. Постмодерністська критика. Основні принципи герменевтики в літературознавстві. Феноменологічна критика. Школа рецептивної естетики. Класична та посткласична наратологія. Літературознавча компаративістика.

Історія літератури зарубіжних країн

Середньовічна література. Естетичні категорії середньовічного мислення. Героїчний епос, рицарська і міська література. Історизм середньовічного епосу. Від епосу до роману доби середньовіччя. Типологія рицарського роману. Християнська література доби середньовіччя та її значення. Естетичні категорії у «Сповіді» Аврелія Агустина.

Відродження. Концепція людини і світу в мистецтві Відродження. Загальне й індивідуальне в розвитку літератури Відродження в країнах Західної Європи. Концепція мистецтва і поетика Відродження. Національні варіанти літературного Відродження в Європі.

Система жанрів в літературі Відродження. Середньовічні традиції в ранній новелістиці. Типологія ренесансної лірики. Формування романного жанру і його жанрові модифікації. Театр доби Відродження. Любовно-авантюрна комедія: античні, середньовічні і ренесансні канони. Вплив концепції антропоцентризму на ренесансну трагедію. Розвиток жанру трагікомедії. Проблема течій і стилів в літературі Відродження.

XVII ст. як літературна епоха. Маньєризм. Європейське бароко як напрям і стиль. Парадигма літератури бароко: динамізм, контрастність, метафоричність і алегоризм. Література рококо. Естетика і поетика класицизму. Жанрова система класицизму. Нормативна естетика класицизму. Класицизм і бароко. Національні варіанти літератури XVII ст. Сучасні літературознавчі концепції бароко і класицизму.

Доба Просвітництва як культурний феномен. Інваріанти просвітницької літератури. Типологія роману доби Просвітництва. Готичний роман. Література сентименталізму. Преромантизм.

Романтизм в Європі та Америці: естетика, жанри, стилі. Національні варіанти романтизму. Історичний роман епохи романтизму. Система ліричних жанрів. Романтична драма. Особливості романтичної міфотворчості. Романтизм і реалізм.

Європейський реалізм першої половини XIX століття: естетика, жанри. Індивідуальний стиль в контексті художніх пошуків реалістичного роману пер. пол. XIX ст. Еволюція художнього психологізму у реалістичному романі XIX ст. Специфіка американського літературного процесу в другій половині XIX ст. Натуралізм в Європі і Америці. Символізм та імпресіонізм. Течії декадансу. Поезія і драма наприкінці XIX ст.

Модернізм як художня система: філософія і поетика. Реалізм у XX столітті: шляхи розвитку. Європейська поезія перших десятиліть XX ст.: школи і напрями. Міф, міфологія і міфотворчість у літературі XX ст. Літературний екзистенціалізм: основні характеристики. Еволюція європейської драми XX ст. Інтелектуальний роман в літературі XX ст., його типи. Французький «новий роман» та його вплив на повоєнний літературний процес. Новий латиноамериканський роман як художнє явище. Феміністичні тенденції в сучасній культурі та літературі. Феномен постмодернізму і літературні дискусії навколо нього. Мультикультуралізм в сучасній прозі.

Список критичної літератури

Історія літературознавства та загальні теоретичні проблеми літературознавства

1. *Барт Ролан. S/Z.* – М.: Эдиториал УРСС, 2001.
2. *Барт Ролан. Избранные труды. Семиотика. Поэтика.* – М.: Прогресс, 1994.
3. *Бахтин М. Вопросы литературы и эстетики.* - М., 1975.
4. *Баиляр Г. Земля и грезы о покое.* - М. Из-во гуманитарной литературы, 2001
5. *Баиляр Г. Земля и грезы воли.* – М. Из-во гуманитарной литературы, 2000
6. *Баиляр Г. Грезы о воздухе.* - М. Из-во гуманитарной литературы, 1999
7. *Баиляр Г. Фрагменты поэтики вогню.* - Харків, Фоліо, 2004
8. *Бовсунівська Т.В. Жанрові модифікації сучасного роману.* – Х., 2015.
9. *Бовсунівська Т.В. Теорія літературних жанрів.* – К., 2009.
10. *Гадамер Г.Г. Истина и метод.* М., 1989.
11. *Гадамер Г.Г. Герменевтика і поетика.* К.: Юніверс, 2001.
12. *Дерріда Ж. Позиції.* К., 1997.
13. *Женнет Ж. Фигуры.* М., 1998. Т.1-2.
14. *Жирмунский В.М. Теория стиха.* - Л., 1975.
15. *Жирмунский В.М. Сравнительное литературоведение.* Л. 1979.
16. *Западное литературоведение XX в. Энциклопедия.* М.: Интрада, 2004.
17. *Зарубежная эстетика и теория литературы XIX-XX ст.* М., 1987.
18. *Ильин И.П. Постструктурализм. Деконструктивизм. Постмодернизм.* – М.: Интрада, 1996.
19. *Кристева Ю. Избранные труды. Разрушение поэтики.* М. 2004.
20. *Левчук Л. Психоаналіз: історія, теорія, мистецька практика.* – К., Либідь, 2002.
21. *Лотман Ю. О поэтах и поэзии.* СПб, 2001.
22. *Маценка С. Партитура роману : Монографія.* – Львів, 2014.
23. *Мелетинский Е.М. О литературных архетипах.* - М., 1987.
24. *Наливайко Д.С. Искусство: направления, течения, стили.* - К., 1981, 1985.
25. *Немецкое философское литературоведение наших дней. Антология.* СПб., 2001.
26. *Неупокоева И. История всемирной литературы. Проблемы системного и сравнительного анализа.* - М., 1976.
27. *Ортега-и- Гассет Х. Эстетика. Философия культуры.* М.: Искусство, 1991.
28. *Рикер П. Конфликт интерпретаций. Очерки о герменевтике.* М. 1995.
29. *Рымарь Н.Т. Введение в теорию романа.* Воронеж 1989.
30. *Современное зарубежное литературоведение. Словарь.* М.: Интрада 1996.
31. *Современный роман.* - М., 1980.
32. *Теория литературы. Основные проблемы в историческом освещении.* Т. 1 - 3, 1962 - 1965.

33. *Тюпа В.И.* Основы компаративистики. М., 2003.
34. *Французская семиотика. От структурализма к постструктурализму.* М., ИГ. Прогресс, 2000.
35. *Фрейд З.* Вступ до психоаналізу. – К., Основи, 1998.
36. *Юнг К.Г.* Душа и миф. Шесть архетипов. – Минск, Харвест, 2000
37. *Фуко М.* Слова и вещи. СПб 1994.
38. *Хайдеггер М.* Бытие и время. М., 1997.
39. *Хабермас Ю.* Философский дискурс о модерне. – М., 2003
40. *Художественное восприятие: основные термины и понятия.* /Сост. М.В. Строганов, Тверь 1991.
41. *Шмид В.* Нарратология. М., 2003.
42. *Эко Умберто.* Пять эссе на темы этики. – М., 2012.
43. *Эсалнек А.* Типология романа. М., 1991.
44. *Эстес Кл.П.* Бегущая с волками. – К., София, 2003

Історія літератури зарубіжних країн

1. *Алексеев М.П.* Литература средневековой Англии и Шотландии. – М., 1984.
2. *Андреев Л.Г.* Импрессионизм. – М., 1980.
3. *Аникст А.* Ренессанс, маньеризм, барокко в литературе Западной Европы // Ренессанс. Барокко. Классицизм. – М., 1966. – С.178-244.
4. *Аникст А.* Творческий путь Гете. – М., 1986.
5. *Аникст А.* Шекспир: ремесло драматурга. – М., 1974.
6. *Багно В.* Дорогами «Дон Кихота». – М., 1975.
7. *Бандровська О.Т.* Модернізм між минулим і майбутнім: антропологічний дискурс англійського роману. – Львів, 2014.
8. *Баткин Л.М.* Итальянские гуманисты: стиль жизни, стиль мышления. М., 1978.
9. *Бахтин М.* Вопросы литературы и эстетики. – М., 1975 (статьи «Проблемы содержания, материала и формы в словесном художественном творчестве», «Слово в романе», «Формы времени и хронотопа в романе», «Эпос и роман»).
10. *Бахтин М.М.* Творчество Франсуа Рабле и культура средневековья и Ренессанса. – М., 1990.
11. *Берковский Н.Я.* Романтизм в Германии. – Л., 1973.
12. *Блум Г.* Західний канон. – К., 2007.
13. *Бойніцька О.С.* Інновація та традиція в англійському історіографічному романі межі ХХ-ХХІ ст. – К., 2016.
14. *Бредбері М.* Британський роман нового часу. – К., 2011.
15. *Висоцька Н.О.* Єдність множинного. Американська література к.ХХ – поч.ХХІ ст. у контексті культурного плюралізму. – К., 2010.
16. *Гуревич А.Я.* Категории средневековой культуры. – М., 1985.
17. *Денисова Т.Н.* Роман і романісти США ХХ століття. – К., 1990.
18. *Денисова Т.Н.* Історія американської літератури ХХ століття. – К.: ВД «Кієво-Могилянська академія», 2015. – 486 с.

19. *Дьяконова Н.Я.* Эстетика английского романтизма. – М., 1980.
20. *Зарубежная литература* второго тысячелетия (1000-2000) / Под ред Л.Г. Андреева. – М.: Высш.шк., 2001
21. *Затонский Д.* Искусство романа и XX век. – М., 1973.
22. *Затонский Д.В.* Европейский реализм XIX в. Линии и лики. – К., 1990.
23. *Затонский* Модернизм и постмодернизм: мысли об извечном коловращении изящных и не изящных искусств – М.: Эпицентр –Х.: Фолио, 2000.
24. *Ивашева В.В.* Английский реалистический роман XIX в. в его современном звучании. – М., 1990.
25. *Література Англії XX століття* / Під ред. К.О. Шахової. – К., 1993.
26. *Кутейщикова В., Осоват Л.* Новый латиноамериканский роман. – М., 1976.
27. *Литературные манифесты* западноевропейских классицистов. – М., 1980.
28. *Литературные манифесты* западноевропейских романтиков. – М., 1980.
29. *Маценка С.* Партитура роману : Монографія. – Львів, 2014.
30. *Мегела І.П.* Література європейського середньовіччя. К.: Вид. дім Дмитра Бураго, 2016.
31. *Мелетинский Е.М.* Введение в историческую поэтику эпоса и романа. – М., 1986.
32. *Мелетинский Е.М.* Поэтика мифа. – М., 1987.
33. *Михайлов А.* Французский рыцарский роман и вопросы типологии жанра в средневековой литературе. – М., 1976. – Гл. 4.
34. *Михед Т.* Пуританська традиція і література американського ренесансу 1830-1960. – К.: Знання України, 2006.
35. *Мірошниченко Л.* Проекція скептицизму в сучасному британському романі: генеза, традиція, поетика : Монографія. – К., 2015.
36. *Мірошниченко Л.Ф.* Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: Підручник для студентів-філологів.– К., 2000.
37. *Называют* вещи своими именами: программные выступления мастеров западноевропейской литературы XX в. – М., 1986.
38. *Наливайко Д.С., Шахова К.О.* Зарубіжна література XIX ст.. Доба романтизму. – К., 1997.
39. *Наливайко Д.С.* Искусство: направления, течения, стили. – Киев, 1985.
40. *Обломиевский Д.* Французский символизм. – М., 1973.
41. *Образцова Б.* Шоу и европейская театральная культура на рубеже XIX – XX веков. – М., 1974.
42. *Пригодій С.М., Горенко О.* Американський романтизм. Полікритика. – К., 2006.
43. *Пронкевич О.* Дон Кіхот: роман – міф – товар. – К., 2012.
44. *Пронкевич О.* Нація-нарація в іспанській літературі доби модернізму: монографія. – К., 2007.
45. *Романтические традиции* американской литературы XIX в. и современность. – М., 1982.

46. *Соколянський М.Г.* Западноевропейський роман епохи Просвіщення. Проблеми типології. – Одеса, 1983.
47. *Штейн А.Л.* Література іспанського барокко. – М., 1983.

Художні твори²

- Аврелій Августин.** «Сповідь»
«Беовульф».*
«Пісня про Роланда».
«Пісня про Нібелунгів».*
«Роман про Трістана та Ізольду».
Данте Аліґ'єрі. «Божественна комедія» (частина «Пекло»).
- Франческо Петрарка.** Із «Книги пісень» («Канцоньєре»):
«Благословенні місяць, день і рік...», «Як не любов, то що ж це бути може...»,
«Щасливі квіти й благовісні трави...», «Де погляд ніжний, де чарівний вид...»,
«Ні зоряних небес мандрівні хори».
- Джованні Боккаччо.** «Декамерон».
- Франсуа Рабле.** «Гаргантюа і Пантаґрюель».
- Мігель де Сервантес Сааведра.** «Дон Кіхот».
- Вільям Шекспір.** Із сонетів: №20, №55, №66, №81, №90, №116*, №121, №130*. «Сон літньої ночі». «Приборкання норавливої».* «Ромео і Джульєтта».
«Ричард III», «Гамлет».* «Отелло». «Король Лір». «Макбет». «Буря».*
- Педро Кальдерон де ла Барка.** «Життя – це сон».*
- П'єр Корнель.** «Сід».
- Жан Расін.** «Андромаха». «Федра».*
- Мольєр.** «Тартюф». «Дон Жуан».*
- Даніель Дефо.** «Робінзон Крузо».
- Джонатан Свіфт.** «Мандри Гуллівера».
- Вольтер.** «Кандід, або Оптимізм».*
- Дені Дідро.** «Черниця».
- Шиллер.** «До радості». «Рукавичка». «Розбійники».
- Йоганн Вольфганг Гете.** «Вільшаний король». «Учень чаклуна».
«Страждання молодого Вертера».* «Фауст» (I частина), останній монолог Фауста (II частина).
- Ернст Теодор Амадей Гофман.** «Дон Жуан».* «Золотий горнець».
«Піщана людина».*
- Генріх Гейне.** З «Книги пісень»: «Чому троянди немов неживі», «Коли розлучаються двоє», «Не знаю, що стало зо мною...», «Хотів би я в слово єдине...». З «Романцero»: «Валькірії».
- Семюел Тейлор Колрідж.** «Поема про старого мореплавця».*
- Джордж Ноел Гордон Байрон.** «Паломництво Чайльд Гарольда» (1 та 2 пісні). «Мазепа». «Гяур». «Манфред».* «Каїн».
- Вальтер Скотт.** «Айвенго».
- Віктор Гюґо.** «Собор Паризької Богоматері».

² твори для полікритичного літературознавчого аналізу позначені астериском – *.

Натаніель Готорн. «Червона літера».*
Едгар Алан По. «Крук». «Падіння дому Ашерів». «Провалля і маятник».* «Вбивство на вулиці Морг». «Золотий жук».
Волт Вітмен. Зі збірки «Листя трави»: «Пісня про себе».
Емілі Дікінсон. Вибрані поезії: 181; 215; 288*; 371; 540*; 548*; 729.
Стендаль. «Червоне і чорне».*
Оноре де Бальзак. «Гобсек». «Батечко Горіо». «Шагренева шкіра».
Чарлз Діккенс. «Великі сподівання».*
Шарлотта Бронте. «Джен Ейр».
Емілі Бронте. «Грозвий перевал».*
Гюстав Флобер. «Пані Боварі».*
Еміль Золя. «Кар'єра Ругонів».
Шарль Бодлер. Зі збірки «Квіти зла»: «Альбатрос»*, «Відповідності»*, «Вечорова гармонія».
Поль Верлен. «Так тихо серце плаче», «Поетичне мистецтво».*
Артур Рембо. «Відчуття», «П'яний корабель». «Голосівки».
Оскар Уайльд. «Портрет Доріана Грея».
Редьярд Кіплінг. «Балада про Схід та Захід». «Якщо...».
Джозеф Конрад. «Тайфун».
Генрі Джеймс. «Поворот гвинта».*
Генрік Ібсен. «Ляльковий дім».* «Пер Гюнт».
Август Стріндберг. «Червона кімната». «Фрекен Юлія».
Бернард Шоу. «Пігмаліон».*
Сельма Лагерлеф. «Перстень Левеншельдів». «Сага про Есту Берлінга».
Марсель Пруст. «На сторону Свана».
Райнер Марія Рільке. «Орфей, Еврідіка, Гермес», «Ось дерево звелось...».
Гійом Аполлінер. «Лорелея», «Міст Мірабо», «Зарізана голубка й водограй». «Зона».*
Федеріко Гарсія Лорка. «Балада про чорну тугу», «Гітара», «Газела про темну смерть», «Касида про сон під зорями».
Італо Звево. «Самопізнання Дзено».
Луїджі Піранделло. «Шестеро персонажів у пошуках автора».
Італо Кальвіно. «Наші предки».
Девід Герберт Лоуренс. «Коханець леді Чаттерлі».*
Вірджинія Вулф. «Місіс Делловей».* «Хвилі».
Джеймс Джойс. «Портрет митця замолоду».
Томас Манн. «Трістан».* «Смерть у Венеції».
Герман Гессе. «Степовий вовк».*
Франц Кафка. «Перевтілення». «Процес».
Бертольт Брехт. «Матінка Кураж та її діти». «Добра людина з Сичуані».
Томас Стірнз Еліот. «Любовна пісня Альфреда Пруффрака».* «Безплідна земля».
Френсіс Скотт Фіцджеральд. «Великий Гетсбі».
Ернст Міллер Хемінгуей. «І сходить сонце». «Старий і море».

Вільям Фолкнер. «Галас і шаленство».*
Жан Поль Сартр. «Мур». «Нудота».
Альбер Камю. «Сторонній».*
Семюель Беккет. «Чекаючи на Годо».
Вільям Голдінг. «Володар мух».*
Джон Фаулз. «Колекціонер».*
Том Стоппард. «Розенкранц та Гільденстерн мертві».
Томас Пінчон. «Ентропія».
Кен Кізі. «Летіла зозуля над своїм гніздом».
Габріель Гарсія Маркес. «Сто років самотності».*
Хорхе Луїс Борхес. «Книга піску».
Умберто Еко. «Ім'я рози».
Патрік Зюскінд. «Парфуми».*
Ієн МакЮєн. «Спокута».*
Джуліан Барнс. «Англія, Англія».

Зразок екзаменаційного білета

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Інститут філології
Кафедра зарубіжної літератури
Спеціальність 035 «Філологія» (література зарубіжних країн)

Екзаменаційний білет №

1. Психологія та література ХХ століття.
2. Становлення історичного роману: художній досвід В. Скотта і В. Гюго.
3. Полікритичний аналіз роману Г.Гессе «Степовий вовк».
4. Опис дослідницької пропозиції.

Затверджено на засіданні Вченої ради Інституту філології
протокол №__ від __.__.2017 року

Секретар Вченої ради _____